

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: NR-26S/42/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4021200140
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Tóth
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2024:4021200140.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lucie Tóth a členov senátu JUDr. Ivany Rudinskej a JUDr. Róberta Jakubáča, PhD., v právnej veci žalobcu: A. B., trvale bytom C. XXX, XXX XX C., dátum narodenia: XX.XX.XXXX, toho času vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby Ilava, so sídlom Mierové námestie 1, 019 01 Ilava, proti žalovanému: Centrum právnej pomoci, kancelária Nitra, so sídlom Štefánikova trieda 26, 949 03 Nitra, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KaNR/13154/2020, ČRZ: 58640/2020 zo dňa 20.05.2020, takto

rozhodol:

- I. Správny súd žalobu z a m i e t a.
- II. Správny súd žalovanému právo na náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

I.
Pribeh administratívneho konania

1. Žalobca žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci zo dňa 25.06.2019 (ďalej len „žiadost“) požiadal žalovaného o právnu pomoc vo veci dovolania proti rozsudku Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/21/2019 zo dňa 05.06.2019 v spojitosti s rozhodnutím Okresného súdu Piešťany sp. zn. 8C/35/2009 zo dňa 09.07.2018.

2. Rozhodnutím žalovaného č. sp. KaNR 22097/2019, R. z.: 121630/2019 zo dňa 16.08.2019 bol žalobcovi priznaný nárok na poskytovanie právnej pomoci.

3. Upovedomením o začatí konania a výzvou na vyjadrenie zo dňa 17.04.2020 (ďalej len „upovedomenie“) žalovaný oznámil žalobcovi, že začína konanie o odňatí nároku na poskytovanie právnej pomoci v predmetnej veci. Túto skutočnosť žalovaný odôvodnil tým, že z vlastnej činnosti zistil, aj s odkazom na priznané finančné zadostučinenia Ústavným súdom Slovenskej republiky a Európskym súdom pre ľudské práva, že žalobca disponuje majetkom, na podklade ktorého si vie zabezpečiť využívanie právnych služieb. Žalovaný súčasne uviedol, že bol povinný spoľahlivo zistiť skutkový stav a zároveň žalobca musel podmienku materiálnej núdze spĺňať počas celého trvania poskytovania právnej pomoci.

4. K upovedomeniu sa žalobca vyjadril v podaniach doručených žalovanému dňa 30.04.2020 a 06.05.2020.

II.

Stručné zhrnutie napadnutého rozhodnutia

5. Na podklade zistených skutočností vydal žalovaný rozhodnutie o odňatí poskytovania právnej pomoci číslo: KaNR/13154/2020, ČRZ: 58640/2020 zo dňa 20.05.2020 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“), ktoré bolo žalobcovi doručené dňa 25.05.2020.

6. Žalovaný poukázal na to, že z ním vedených spisových materiálov zistil skutočnosti ohľadom majetkových pomerov žalobcu, ktoré mohli mať vplyv na rozhodnutie o trvaní nároku na poskytovanie právnej pomoci oprávnenej osobe.

7. Žalovaný uviedol, že v rámci správnych konaní vedených vo veciach žalobcu bolo zistené, že v roku 2019 bolo žalobcovi priznané finančné zadosťučinenie nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky (sp. zn.: IV. ÚS 310/2018 a sp. zn.: III. ÚS 233/2018). Zároveň bolo zistené, že aj v priebehu rokov 2017 až 2018 bolo žalobcovi priznané finančné zadosťučinenie nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky (sp. zn.: I. ÚS 255/2017, sp. zn.: I. ÚS 514/2017, sp. zn.: I. ÚS 572/2017, sp. zn.: I. ÚS 642/2017, sp. zn.: I. ÚS 25/2018 a sp. zn.: IV. ÚS 310/2018).

8. Žalovanému bola (v inom konaní týkajúcom sa žalobcu) doručená odpoveď z Okresného súdu Piešťany, z ktorej vyplývalo, že žalobca si zmluvne dohodol s advokátkou JUDr. Alenou Kaplanovou obstaranie / zakúpenie zájazdu pre svojho otca, pričom žalobca uviedol, že v čo najkratšej dobe prevedie alebo dá previesť na účet advokáta sumu vo výške 2 300,00 eur. V rámci daného súdneho konania sa žalobca domáhal vrátenia uvedenej sumy. Žalobca informoval žalovaného, že peňažné prostriedky boli zaplatené prevodom.

9. Dňa 04.12.2019 bola žalovanému doručená odpoveď zo strany Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý uviedol, že nevyhovelo žalobcovej žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu, keďže jeho majetkové pomery neodôvodňovali ustanovenie advokáta. Poukázal na to, že len nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky bolo žalobcovi od roku 2015 priznané finančné zadosťučinenie vo výške 19 000,00 eur a okrem toho bola žalobcovi priznaná aj náhrada nemajetkovej ujmy pred Európskym súdom pre ľudské práva, a to od roku 2016 vo výške 12 300,00 eur a v skoršom období v sume 22 600,00 eur. Zároveň žalovaný poukázal aj na rozhodnutie Okresného súdu Trenčín, v spojení s potvrdzujúcim rozhodnutím Krajského súdu v Trenčíne, kedy došlo k odňatiu oslobodenia od súdnych poplatkov žalobcovi so spätnou účinnosťou, a to z dôvodu, že majetkové a sociálne pomery žalobcu oslobodenie od platenia súdnych poplatkov neodôvodňovali.

10. Žalovaný poukázal na to, že žalobca sa vyjadril k zisteným skutočnostiam a postupne uviedol, že sú voči nemu vedené exekučné konania, a teda že sa k nemu žiadne peňažné prostriedky nedostali, keďže boli zadržané súdnym exekútorom alebo boli automaticky použité na vyplatenie pohľadávok. Žalovaný však zdôraznil, že žalobca žiadne potvrdenia o uvedených skutočnostiach nepredložil.

11. Pokiaľ žalobca namietal, že žalovaný určil svojvoľnú lehotu 10 rokov spätne na zisťovanie príjmu, žalovaný uviedol, že vyzval žalobcu na preukázanie majetkových pomerov, a to základe novozistených skutočností s prihliadnutím na § 6 ods. 1 písm. a) zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „Zákon o poskytovaní PP“). Žalovaný uviedol, že žalobcovi boli opakovane súdmi priznané a vyplatené finančné prostriedky a tieto finančné prostriedky boli vyplatené spôsobom, ktorý si určil žalobca, pričom žalobca s týmto majetkom vedel disponovať. Ak žalobca tvrdil, že tieto prostriedky minul, mal túto skutočnosť preukázať. Žalovaný mohol vychádzať iba zo skutočností, ktoré boli dokázané, t. j., že žalobcovi boli vyplatené finančné prostriedky nemalej výšky a spôsobom, ktorý si určil sám žalobca, a preto mal majetok, ktorým si mohol zabezpečiť využívanie právnych služieb.

12. Žalovaný konštatoval, že aj napriek tomu, že žalobca bol vo výkone trestu odňatia slobody, tak mal majetok, s ktorým bol schopný podľa vlastnej potreby a vlastného užívania disponovať. Uviedol, že pre posúdenie stavu materiálnej núdze v zmysle Zákona o poskytovaní PP bol rozhodujúci samotný príjem žiadateľa a jeho majetok, ako aj schopnosť s takýmto majetkom disponovať. Na výdavky žiadateľa sa pri

posudzovaní stavu materiálnej núdze nemohlo v zásade prihliadať. Žalovaný uviedol, že majetok, ktorý žalobca nadobudol, výrazne prevyšoval preukázané úhrady v rámci prebiehajúcich exekučných konaní.

13. Žalovaný uviedol, že vo všeobecnosti, ak dochádzalo ku kráteniu majetku akéhokoľvek žiadateľa o právnu pomoc nezodpovedným správaním alebo účelovými úkonmi samotného žiadateľa, čím sa snažil dostať do stavu materiálnej núdze, takéto konanie nemohlo byť považované za súladné s morálnymi a právnymi princípmi. Takéto správanie bolo zároveň v rozpore s účelom Zákona o poskytovaní PP. Zo správania samotného žalobcu, z jeho vyjadrení a zdokladovaných úkonov bolo preukázané, že bol schopný z vlastného majetku vyplácať čiastky iným osobám, ktoré niekoľkonásobne prevyšovali hodnotu právnych služieb, v rámci ktorých žalobca žiadal o poskytnutie právnej pomoci. Konanie v podobe možného zneužívania a obchádzania práva vo forme zbavovania sa majetku za účelom získania prospechu v podobe bezplatnej právnej pomoci a na to nadväzujúcich výhod nemohlo vo fungujúcom právnom štáte požívať právnu ochranu.

14. Žalovaný uzavrel, že žalobca v prípade potreby má a aj mal v mesiaci podania žiadosti a v rozsahu šiestich predchádzajúcich mesiacov posudzovaného obdobia, ktorými boli aj jednotlivé mesiace od decembra 2018 do júna 2019, k dispozícii finančné prostriedky v nemalej výške a žalobca mal možnosť s týmito finančnými prostriedkami disponovať, pričom v čase podania žiadosti žalovaného o tomto majetku neinformoval.

15. Žalovaný s poukazom na § 14 ods. 1 písm. d) Zákona o poskytovaní PP dospel k záveru, že nárok na poskytnutie právnej pomoci bol žalobcovi priznaný na základe neúplných údajov, a preto odňal žalobcovi poskytovanie právnej pomoci.

III.

Podstatné zhrnutie argumentov žalobcu

16. Žalobca podal dňa 05.06.2020 na Krajský súd v Nitre žalobu zo dňa 28.05.2020 (ďalej len „žaloba“), ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti napadnutého rozhodnutia, ktoré navrhol zrušiť.

17. Žalobca podal spoločnú žalobu voči viacerým rozhodnutiam žalovaného, pričom uviedol, že žalovaný mu odňal právnu pomoc z dôvodu priznania finančného odškodnenia rozhodnutiami Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva, avšak tieto finančné odškodnenia boli vyplatené priamo oprávneným osobám a nie žalobcovi – či už na úhradu dlhov alebo na úhradu exekúcií. Žalobca uviedol dlhy vo výške 60 000,00 eur.

18. Uviedol, že aj Ústavný súd Českej republiky konštatoval, že ak osoba, ktorá má dlhy, získa nejaký majetok a výška tohto nadobudnutého majetku neprevyšuje výšku dlhov, tak nezískala majetok, ale len možnosť zníženia dlhu. Majetok získa až vtedy, ak splatí všetky dlhy a zostane niečo navyše a majetok je len tá výška finančných prostriedkov, ktoré sú / zostanú po zaplatení dlhov. Uviedol, že predložil dokumenty o tom, že všetky priznané finančné zadostučinenia boli vyplatené priamo oprávneným osobám. Žalobca získal len možnosť zníženia dlhov, ale nie majetok – nenadobudol žiadny majetok, lebo stále mal dlhy.

19. Žalobca si to, že bol v hmotnej núdzi, nezavinil sám, ale do dlhovej špirály sa dostal dňa 01.09.2001, keď mu policajti pri úkonoch ukradli z domu a auta vyše 13 miliónov korún a žaloba, ktorú vtedy vo veci podal, nebola Okresným súdom Nitra rozhodnutá ani po viac ako 17 rokoch. Zároveň uviedol, že aj keby si hmotnú núdzu zapríčinil sám, súdy už v jeho prípade rozhodli, že to nebol zákonný dôvod na nepriznanie ... (pozn. správneho súdu: v danej časti žalobca uviedol len tri body, bez ďalšieho doplnenia vety).

20. Žalobca ďalej namietal, že žalovaný ignoroval skutočnosť, že stále mal dlhy, a to aj napriek priznaným finančným zadostučineniam. Zároveň uviedol, že žalovaný nerešpektoval zákonom stanovenú lehotu na posudzovanie hmotnej núdze, ktorá bola stanovená v lehote posledných 12 mesiacov a nie dobou 10 rokov.

IV.

Vyjadrenie žalovaného

21. Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním zo dňa 25.05.2021 (ďalej len „vyjadrenie“), pričom navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Žalovaný uviedol, že rozhodol o odňatí nároku na poskytovanie právnej pomoci podľa § 14 ods. 1 písm. d) Zákona o poskytovaní PP, keďže vyšlo najavo, že nárok na poskytovanie právnej pomoci sa žiadateľovi priznal na základe nepravdivých alebo neúplných údajov.

22. V konaní bolo zistené, že žalobca mal v čase podania žiadosti majetok vo výške, ktorá postačovala na úhradu prípadných právnych služieb, a teda v danom konaní bolo jednoznačne preukázané, že žalobca v čase podania žiadosti disponoval majetkom, prostredníctvom ktorého si mohol a vedel zabezpečiť využívanie právnych služieb. Zároveň žalovaný poukázal na to, že bolo preukázané, že žalobca vedel s majetkom disponovať. Žalobca však tieto skutočnosti v čase podania žiadosti neuviedol, a teda v konaní vyšlo najavo, že nárok na poskytovanie právnej pomoci sa žalobcovi priznal na základe nepravdivých alebo neúplných údajov.

23. Napadnutým rozhodnutím bol žalobcovi odňatý nárok na právnu pomoc z dôvodu, že žalobca v čase posudzovania splnenia podmienky na priznanie nároku na právnu pomoc neposkytol úplné údaje týkajúce sa jeho majetkovej situácie, zatajil skutočnosti významné pre posúdenie splnenia podmienok na priznanie nároku na právnu pomoc a taktiež uviedol nepravdivé a neúplné informácie, keď v žiadosti a následne v doplnených dokladoch uviedol, že nemal majetok, s ktorým by mohol v prípade potreby disponovať, čo bolo v konaní nepochybne dokázané. Žalobcove tvrdenia, ktorými sa snažil preukázať, že nedisponuje majetkom, považoval žalovaný za irelevantné; žalovaný odňal žalobcovi nárok na právnu pomoc z dôvodu uvedenia nepravdivých alebo neúplných údajov, čo bolo v rámci konania bez akýchkoľvek pochybností zistené a v napadnutom rozhodnutí aj náležite odôvodnené.

24. Žalovaný pri rozhodovaní postupoval v súlade so Zákonom o poskytovaní o PP za subsidiárneho použitia zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“), pričom mal za to, že napadnuté rozhodnutie bolo v súlade s právnymi predpismi.

V.

Ďalšie písomné podania účastníkov konania

25. Žalobca v replike zo dňa 14.08.2021 (ďalej len „replika“) zdôraznil, že vyjadrenie žalovaného bolo nepravdivé a účelové. Do žiadosti uviedol pravdivé údaje, keďže všetky priznané finančné zadostučinenia boli priamo a hneď vyplatené oprávneným osobám na podklade dobrovoľnej úhrady a tieto odškodnenia nikdy nemal vyplatené, a teda nemohol s nimi disponovať. Finančné odškodnenie z Európskeho súdu pre ľudské práva mu bolo priznané pred 8 rokmi a polovica bola zadržaná exekútormi a druhá bola vyplatená oprávneným osobám na podklade riadnych zmlúv. Z právneho hľadiska bol povinný priznané finančné zadostučinenia použiť na uspokojenie časti dlhov a nemohol s nimi disponovať. Mal za to, že z doposiaľ uvedených skutočností bolo nesporné, že žalovanému predložil pravdivé údaje, že nedisponuje a ani nedisponoval žiadnym majetkom, a teda napadnuté rozhodnutie bolo nesprávne a nezákonné. Žalobca zotrval na podanej žalobe.

26. Ďalšie písomné podania neboli zo strany účastníkov konania v súdnom konaní predložené.

VI.

Konanie na správnom súde a posúdenie podstatných právnych argumentov

27. Podľa § 3 ods. 1 a ods. 3 zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, začal s účinnosťou od 01.06.2023 vykonávať svoju činnosť Správny súd v Bratislave, na ktorý prešiel od 01.06.2023 výkon súdnictva v správnej agende z Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Trnave a Krajského súdu v Nitre. Predmetná právna vec tak prešla na Správny súd v Bratislave, bola v súlade s Rozvrhom práce Správneho súdu v Bratislave na rok 2023 v znení Dodatku č. 1 náhodným výberom pridelená senátu 6S a je vedená pod sp. zn.: NR-26S/42/2021.

28. Správny súd v Bratislave (ďalej len „správny súd“) ako súd vecne a miestne príslušný na konanie vo veci podľa § 10 a § 13 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení platnom a účinnom

do 30.06.2023 (ďalej len „SSP“) preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného vrátane konania, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

29. Správny súd rozhodol o žalobe bez nariadenia pojednávania podľa § 107 ods. 2 SSP, keďže ani jeden z účastníkov nepožiadaval o nariadenie pojednávania. Termín verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli správneho súdu a na webovom sídle súdu najmenej päť dní pred jeho vyhlásením a rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 07.05.2024 (§ 137 ods. 4 SSP).

30. Podľa § 493e SSP, v znení účinnom od 01.07.2023, konania začaté a neskončené do 30. júna 2023 sa dokončia podľa tohto zákona v znení účinnom do 30. júna 2023; ustanovenie § 493f tým nie je dotknuté.

31. Podľa § 177 ods. 1 SSP, správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

32. Podľa § 134 ods. 1 SSP, správny súd je viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak nie je ďalej ustanovené inak.

33. Podľa § 4 ods. 1 písm. i) Zákona o poskytovaní PP, na účely tohto zákona je materiálnou núdzou stav, keď fyzická osoba je poberateľom dávky a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi, alebo stav, keď príjem fyzickej osoby nepresahuje 1,6-násobok sumy životného minima a táto fyzická osoba si využívanie právnych služieb nemôže zabezpečiť svojím majetkom.

34. Podľa § 6 ods. 1 Zákona o poskytovaní PP, fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak

a) jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom,

b) nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu a

c) hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčíslieť v peniazoch.

35. Podľa § 6 ods. 2 Zákona o poskytovaní PP, podmienky na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti podľa odseku 1 písm. a) a b) musí fyzická osoba spĺňať počas celého trvania poskytovania právnej pomoci.

36. Podľa § 7 ods. 4 Zákona o poskytovaní PP, príjem na účely tohto zákona sa zisťuje za kalendárny mesiac, v ktorom bola podaná žiadosť o poskytnutie právnej pomoci, pritom sa prihliada na príjem za posledných šesť kalendárnych mesiacov pred podaním žiadosti a prehodnocuje sa každých 12 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa priznal nárok na poskytnutie právnej pomoci.

37. Podľa § 10 ods. 1 Zákona o poskytovaní PP, konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci (ďalej len „konanie“) sa začína podaním písomnej žiadosti doloženej dokladmi preukazujúcimi skutočnosť uvedené v žiadosti, ktorú podáva žiadateľ na tlačive. Doklady preukazujúce, že sa žiadateľ nachádza v stave materiálnej núdze, nesmú byť staršie ako tri mesiace. Žiadosť musí obsahovať meno a priezvisko žiadateľa, jeho trvalý alebo prechodný pobyt a rodné číslo. Na výzvu centra žiadateľ doplní v primeranej lehote určenej centrom ďalšie údaje a doklady týkajúce sa skutočností rozhodujúcich na posúdenie nároku na poskytnutie právnej pomoci, ktorá nesmie byť kratšia ako desať dní; centrum podľa možnosti zabezpečí doklady a iné potrebné údaje, ktorými disponujú štátne orgány, obce, notári a iné právnické osoby a fyzické osoby povinné poskytovať súčinnosť podľa tohto zákona.

38. Podľa § 10 ods. 5 Zákona o poskytovaní PP, centrum rozhodne o žiadosti do 30 dní od doručenia žiadosti, ktorá spĺňa náležitosti podľa odseku 1, túto lehotu nemožno predĺžiť. Proti rozhodnutiu o nároku na poskytnutie právnej pomoci nie je možné podať opravný prostriedok. Proti rozhodnutiu o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci možno podať správnu žalobu do 15 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia.

39. Podľa § 13 ods. 1 Zákona o poskytovaní PP, oprávnená osoba je povinná oznámiť centru písomne do ôsmich dní zmeny všetkých skutočností rozhodujúcich pre trvanie nároku na poskytovanie právnej pomoci.

40. Podľa § 13 ods. 2 Zákona o poskytovaní PP (účinnom v čase podania žiadosti a vydania napadnutého rozhodnutia), je oprávnená osoba povinná poskytnúť centru, určenému advokátovi alebo mediátorovi potrebnú súčinnosť.

41. Podľa § 13 ods. 3 Zákona o poskytovaní PP (účinnom v čase podania žiadosti a vydania napadnutého rozhodnutia), je oprávnená osoba povinná na výzvu centra preukázať skutočnosť preukazujúcu trvanie nároku na poskytovanie právnej pomoci do ôsmich dní odo dňa doručenia výzvy, ak centrum neurčilo dlhšiu lehotu.

42. Podľa § 14 ods. 1 písm. d) Zákona o poskytovaní PP (účinnom v čase podania žiadosti a vydania napadnutého rozhodnutia), centrum rozhodne o odňatí poskytovania právnej pomoci, ak vyjde najavo, že nárok na poskytovanie právnej pomoci sa žiadateľovi priznal na základe nepravdivých alebo neúplných údajov.

43. Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

44. Podľa § 32 ods. 2 veta prvá a druhá Správneho poriadku, podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správneho orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán.

45. Z obsahu napadnutého rozhodnutia, ktorým došlo k odňatiu poskytovania právnej pomoci žalobcovi, vyplýva, že podstatným a zákonným dôvodom pre vydanie napadnutého rozhodnutia bola skutočnosť, že žalobca v žiadosti uviedol nepravdivé alebo neúplné údaje. Úlohou správneho súdu v tomto konaní bolo v medziach žalobných bodov posúdiť, či postupom žalovaného nebol žalobca ukrátený na svojich právach a právom chránených záujmoch, a teda či je napadnuté rozhodnutie vydané v súlade so zákonom.

46. Okrem iných dôvodov pre odňatie poskytovania právnej pomoci (§ 14 ods. 1 Zákona o poskytovaní PP), je takýmto dôvodom aj skutočnosť, že žiadateľ vo svojej žiadosti uvedie nepravdivé alebo neúplné údaje. Táto legitímna požiadavka má za cieľ, aby centrum právnej pomoci rozhodovalo o poskytnutí právnej pomoci na základe úplných a pravdivých údajov, umožňujúcim mu objektívne posúdiť, či u žiadateľa o poskytnutie právnej pomoci existujú alebo neexistujú zákonné dôvody na jej poskytnutie. Ide vlastne o sankciu, ktorá má zabrániť uvádzaniu neúplných alebo nepravdivých údajov, a tým umožniť centru právnej pomoci objektívne posúdiť splnenie podmienok na poskytnutie právnej pomoci.

47. Zároveň je potrebné uviesť, že príjmové a majetkové pomery žiadateľa sa posudzujú za mesiac, v ktorom je žiadosť podaná, pričom sa prihliada aj na príjmy dosiahnuté za posledných šesť kalendárnych mesiacov pred podaním žiadosti.

48. Hoci obsahom napadnutého rozhodnutia je preukazovanie prípadných príjmov žalobcu aj za oveľa dlhšie obdobie ako obdobie šiestich mesiacov pred podaním žiadosti, pre rozhodnutie je relevantné preukázanie uvedenia neúplných alebo nepravdivých údajov za obdobie, ktoré je pre rozhodnutie rozhodné, a to obdobie šiestich kalendárnych mesiacov pred podaním žiadosti, čo je v danom prípade obdobie od decembra 2018 do júna 2019, vychádzajúc z legálnej definície tohto obdobia obsiahnutej v § 7 ods. 4 Zákona o poskytovaní PP.

49. Pri skúmaní napadnutého rozhodnutia vo vyššie uvedenom rozsahu je potrebné konštatovať, že z napadnutého rozhodnutia ako aj zo šetrenia vykonaného pred jeho vydaním je jednoznačne preukázaná skutočnosť, že zákonná podmienka, ktorej naplnenie vedie k odňatiu poskytovania právnej pomoci [§ 14 ods. 1 písm. d) Zákona o poskytovaní PP], preukázaná bola.

50. Žalobca totiž vo svojej žiadosti v časti E.1 – Príjmové pomery žiadateľa uviedol, že jeho príjem je vo výške cca 70,00 eur mesačne.

51. Zo šetrenia vykonaného žalovaným však jednoznačne vyplynulo, že nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn.: III. ÚS 233/2018 zo dňa 03.04.2019 bolo žalobcovi priznané finančné zadostučinenie vo výške 500,00 eur. Žalovaný zároveň zistil, že žalobca v rozhodnom období kúpil svojmu otcovi zájazd v hodnote 2 300,00 eur. Uvedené skutočnosti žalobca neuviedol, čím naplnil zákonné predpoklady na to, aby žalovaný v zmysle citovaného ustanovenia Zákona o poskytovaní PP mohol pristúpiť k odňatiu poskytovania právnej pomoci.

52. Pri rozhodovaní o odňatí právnej pomoci totiž nie je relevantné, či na strane žalobcu v čase vydania napadnutého rozhodnutia boli splnené podmienky odôvodňujúce poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ale to, či bol naplnený zákonný predpoklad definovaný v § 14 ods. 1 písm. d) Zákona o poskytovaní PP umožňujúci pristúpiť k odňatiu poskytovania právnej pomoci aj napriek tomu, že majetkové pomery žalobcu by teoreticky poskytovanie právnej pomoci odôvodňovali.

53. Neobstojí argumentácia žalobcu, v zmysle ktorej so žiadanými finančnými prostriedkami, ktoré mu boli vyplatené formou finančného zadostučinenia, osobne nedisponoval, pretože tieto mali byť poskytnuté priamo „oprávneným osobám“ na exekúcie, prípadne iné znižovanie jeho dlhov, keďže túto skutočnosť žalobca v konaní nepreukázal a navyše ani v samotnej žiadosti v časti E.5 neuviedol existenciu žiadnej pôžičky, úveru alebo exekúcie (túto časť žalobca vyškrtol celú).

54. Uvedené skutočnosti viedli správny súd k záveru, že postup žalovaného pri rozhodovaní o odňatí poskytovania právnej pomoci ako aj samotné rozhodnutie boli v súlade so zákonom, vychádzali zo zákonných ustanovení, ktoré správny orgán na daný skutkový stav správne aplikoval, pričom nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by mu umožňovali prijať záver o tom, že práva a oprávnené záujmy žalobcu boli postupom správneho orgánu a samotným rozhodnutím porušené.

55. Na základe uvedených dôvodov preto správny súd podanú žalobu ako nedôvodnú podľa § 190 SSP zamietol.

56. O trovách konania rozhodol správny súd podľa § 168 SSP, keď žalovanému aj napriek úspechu v súdnom konaní nárok na náhradu trov konania nepriznal, pretože mu žiadne trovy v konaní nevznikli.

57. Toto rozhodnutie senát Správneho súdu v Bratislave prijal pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú je možné podať prostredníctvom Správneho súdu v Bratislave na Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v lehote jedného mesiaca od doručenia tohto rozhodnutia (§ 443 ods. 1 SSP v spojení s § 493e SSP). Zmeškanie lehoty na podanie kasačnej sťažnosti nemožno odpustiť (§ 443 ods. 5 SSP).

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh) (§ 445 ods. 1 SSP).

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 2 SSP).

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,

- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté (§ 440 ods. 1 SSP).

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v odseku 1 písm. g) až i) sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred správnym súdom (§ 440 ods. 2 SSP).

Sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d); je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 ods. 1 a 2 SSP).